

Vysvětlení a poděkování

Mám pocit, že ve filosofii se často setkáváme s knihami, které jsou chytré, hluboké, ale psané natolik nesrozumitelně nikoli jenom pro neoborníky, ale i pro ty, kdo přímo nesdílejí autorovu pojmovou výbavu a jeho filosofická *kréda*, že je jejich čtenářstvo jenom dramaticky omezené. Na druhé straně se setkáváme s knihami, které se ohánějí slovem *filosofie* a které mají čtenářů spoustu, ale s filosofií jako s odbornou, akademickou disciplínou mají společného pramálo. Oba tyto dva druhy knih mohou mít svoje místo: ten první, přestože nenajde mnoho čtenářů, může filosofii posunout někam dál; ten druhý, ač v očích filosofa může být až paskvilem (podobně jako z hlediska lékaře kniha o léčitelství), zase může oslovit mnoho čtenářů a něco jim přinést (i když to není zrovna vzdělání ve filosofii – nebo aspoň v tom, čemu se *filosofie* říká v akademických institucích). Já se v této knize pokouším o druh literatury, který má své místo někde mezi těmito dvěma extrémy – snažím se předložit knížku, která bude na pomezí odborné a populární, to jest knížku, která bude odborně fundovaná, a přitom nebude přístupná jenom odborníkům. Samozřejmě že má-li jít o odborně fundovanou knížku, nemůže cílit na úplně širokou veřejnost; a má-li být čitelná i pro neoborníky, pak tu a tam musím slevit z rigoróznosti, která se očekává od odborné publikace.

Nejde o můj první pokus o knihu tohoto druhu. Prvním byla kniha *Člověk a pravidla*, která vyšla v roce 2011. (Moje na pohled podobná knížka z roku 2008, *Filozofie pro normální lidi*, byla vyloženě populární.) Tato kniha si, zdá se mi, své čtenáře našla (i když bestseller to nebyl) a to mě povzbudilo v přesvědčení, že literaturu tohoto druhu má cenu produkovat. Doufám tedy, že čtenáře si najde i tato nová publikace.

Práce na této knize byla podpořena grantem 13-20785S. Za připomínky k jeho předchozím verzím děkuji Vladimíru Svobodovi, Martinu Vranému, Ondřeji Beranovi, Vítu Punčochářovi a Tomáši Marvanovi.

Svolení s použitím ilustrací

Ilustrace Fritze Kahna na stranách 10, 16, 44, 72, 117, 124, 141 a na obálce použity s laskavým svolením Thila von Debschitze, © Kosmos, www.fritz-kahn.com.